

คำอธิบายสรุปสาระสำคัญ
พระราชกำหนดการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและความมั่นคง
ทางเศรษฐกิจของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๓^๑

๑. ความมุ่งหมายของกฎหมาย

กฎหมายฉบับนี้มีขึ้น สืบเนื่องจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันและรุนแรงทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย ได้ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของทุกประเทศทั่วโลก โดยเฉพาะตลาดตราสารหนี้ซึ่งเป็นช่องทางในการระดมทุนอย่างสำคัญในการประกอบธุรกิจ การลงทุนและการออมของประชาชน การระบาดนี้ยังไม่มีหน่วยงานใดคาดการณ์ได้ชัดเจนว่าจะยุติลงเมื่อใด เป็นผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจทุกภาคส่วนทั่วโลกเกิดภาวะชะงักงันอย่างรุนแรงและฉับพลัน ผู้ประกอบการซึ่งระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ต้องประสบปัญหาขาดสภาพคล่องกะทันหัน ไม่สามารถไถ่ถอนตราสารหนี้ที่ครบกำหนดและที่จะใกล้ครบกำหนดซึ่งมีมูลค่านับแสนล้านบาทได้ และมีแนวโน้มสูงมากที่จะเกิดการผิดนัดชำระหนี้ของผู้ออกตราสารหนี้ที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเป็นความเสี่ยงเชิงระบบที่กระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและระบบการเงินของประเทศ และต่อประชาชนโดยรวม จึงจำเป็นต้องกำหนดให้กระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ร่วมกันดำเนินการเพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชน

๒. สรุปสาระสำคัญของกฎหมาย

๒.๑ กำหนดให้กระทรวงการคลังและ ธปท. ร่วมกันดำเนินการเพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชน ทั้งในตลาดแรกและตลาดรอง ทั้งนี้ ระยะเวลาในการดำเนินการดังกล่าวมีกำหนด ๕ ปีนับแต่วันที่พระราชกำหนดฉบับนี้มีผลใช้บังคับ เว้นแต่คณะรัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของ ธปท. เห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ของรัฐ จะมีมติให้ขยายระยะเวลาออกไปอีกก็ได้ (มาตรา ๔)

๒.๒ ให้มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ (Corporate Bond Stabilization Fund: BSF) (กองทุน) มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาเสถียรภาพและสภาพคล่องของตราสารหนี้ภาคเอกชนที่ได้รับผลกระทบอันเนื่องมาจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ด้วยวิธีการลงทุนในตราสารหนี้ภาคเอกชนที่ออกใหม่ โดยในระยะเริ่มแรก กองทุนมีวงเงินไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยให้ ธปท. เป็นผู้ถือหน่วยลงทุนในกองทุนแต่ผู้เดียว (มาตรา ๗ และมาตรา ๘)

๒.๓ ให้ ธปท. มีอำนาจซื้อหน่วยลงทุนของกองทุนภายในวงเงินจำนวนไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ตามระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือที่คณะกรรมการกำกับกองทุนกำหนด โดยกำหนดให้ ธปท. เป็นผู้ถือหน่วยลงทุนทั้งหมดของกองทุนดังกล่าวในระยะเริ่มแรก (มาตรา ๘)

๒.๔ ให้มีคณะกรรมการกำกับกองทุน ซึ่งมีองค์ประกอบตามที่กฎหมายกำหนด โดยมีปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ ผู้ว่าการ ธปท. เป็นรองประธานกรรมการ (มาตรา ๙) มีอำนาจหน้าที่ เช่น

^๑ คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น ส่วนการจะปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้องนั้น ประชาชนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือด้วยบทกฎหมายเป็นสำคัญ

กำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงาน และกรอบการลงทุน รวมทั้งการบริหารความเสี่ยงของการลงทุนของกองทุน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ แต่งตั้งบริษัทหลักทรัพย์เพื่อดำเนินการจัดการกองทุน ให้ความเห็นชอบโครงการจัดการกองทุน กำกับดูแลการลงทุนและการดำเนินการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และโครงการจัดการกองทุน (มาตรา ๑๐)

๒.๕ ให้มีคณะกรรมการลงทุน ซึ่งมีองค์ประกอบตามที่กฎหมายกำหนด โดยมีรองผู้ว่าการ ธปท. ซึ่งผู้ว่าการ ธปท. มอบหมายเป็นประธานกรรมการ มีหน้าที่และอำนาจคัดเลือกตราสารหนี้ภาคเอกชนที่จะให้กองทุนลงทุน รวมถึงปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการกำกับกองทุน ทั้งนี้ คณะกรรมการลงทุนสามารถแต่งตั้งที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการลงทุนได้ (มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓)

๒.๖ ในกรณีที่ตลาดตราสารหนี้ประสบปัญหาสภาพคล่องอย่างร้ายแรงอันเนื่องมาจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนเพื่อการรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและระบบการเงินโดยรวม ให้ ธปท. โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีอำนาจซื้อขายตราสารหนี้ภาคเอกชนในตลาดรอง โดย ธปท. อาจมอบหมายให้บุคคลใดทำหน้าที่บริหารจัดการการซื้อขายตราสารหนี้ภาคเอกชนในตลาดรองแทนได้ (มาตรา ๑๔)

๒.๗ ในการดำเนินการของ ธปท. ตามพระราชกำหนดนี้ ถ้ามีกำไรเกิดขึ้น ให้ ธปท. นำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน แต่ในกรณีที่เกิดความเสียหายแก่ ธปท. ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้รับภาระชดเชยความเสียหายดังกล่าวให้แก่ ธปท. ภายในวงเงินไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ ล้านบาท (มาตรา ๒๐)

๒.๘ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาผลการดำเนินการ ซึ่งมีองค์ประกอบตามที่กฎหมายกำหนด โดยมีอธิบดีกรมบัญชีกลางเป็นประธานกรรมการ และมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณกำไรหรือความเสียหาย และวงเงินชดเชย เพื่อกำหนดจำนวนผลกำไรที่ ธปท. ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน หรือความเสียหายที่กระทรวงการคลังต้องชดเชยให้กับ ธปท. (มาตรา ๒๑)

๓. บทบัญญัติที่คุ้มครองประชาชน

ไม่มี